

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาผลของกิจกรรมแนะแนวแบบกลุ่มเพื่อพัฒนาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเยาวชนในสถานฝึกและอบรม สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดขอนแก่น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเยาวชนก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวแบบกลุ่ม
2. เพื่อเปรียบเทียบการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวแบบกลุ่มกับเยาวชนที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวแบบกลุ่ม

สมมติฐานในการวิจัย

1. เยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวแบบกลุ่มมีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวแบบกลุ่ม
2. เยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวแบบกลุ่มมีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงกว่าเยาวชนที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวแบบกลุ่ม

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากร คือ เยาวชนชายอายุ 14-18 ปี ที่อยู่ในสถานฝึกและอบรม สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดขอนแก่น ระหว่างวันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2538 ถึงวันที่ 3 พฤศจิกายน พ.ศ. 2538 จำนวน 120 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มอย่างง่ายจากเยาวชนชายที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม และสมัครใจเข้าร่วมการวิจัยจำนวน 32 คน ได้นำมาสุ่มอย่างง่ายแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 16 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบวัดการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม
2. โปรแกรมกิจกรรมแนะแนวแบบกลุ่ม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษาเนื้อหาเกี่ยวกับจริยธรรม ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของ Kohlberg แบบวัดระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจักษ์ปัจฉิม (2520) ตลอดจนแบบทดสอบการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของ กิติพร โสประการ (2529)
2. ศึกษาวิธีการพัฒนาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมจากตำราและงานวิทยานิพนธ์
3. สร้างแบบวัดการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมและโปรแกรมกิจกรรมแนะแนวแบบกลุ่ม
4. นำแบบวัดการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมไปทดสอบกับเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรและสุ่มอย่างง่ายหาเยาวชนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 32 คน หลังจากนั้นสุ่มอย่างง่ายแบ่งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เป็นกลุ่มละ 16 คน
5. นำโปรแกรมกิจกรรมแนะแนวแบบกลุ่มไปสอนเยาวชนกลุ่มตัวอย่าง
6. นำแบบวัดการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมไปทดสอบหลังการทดลองกับเยาวชนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แล้วนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนการใช้เหตุผลเชิง

จริยธรรมก่อนการทดลองและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

2. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมก่อนการทดลองและหลังการทดลองทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้ t-test แบบ t-dependent

3. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้ t-test แบบ t-independent

ผลการวิจัย

1. ชาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวแบบกลุ่มมีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวแบบกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.5

2. ชาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวแบบกลุ่มและชาวชนที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวแบบกลุ่ม หลังการทดลองมีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่กลุ่มควบคุมมีชาวชนที่เปลี่ยนไปใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมที่สูงขึ้นเพียง 1 คน ส่วนกลุ่มทดลองมีชาวชนที่เปลี่ยนไปใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมที่สูงขึ้น 9 คน ดังนั้นหลังการทดลองกลุ่มทดลองมีการเปลี่ยนไปใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมที่สูงขึ้นมากกว่ากลุ่มควบคุม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบว่า กิจกรรมแนะแนวแบบกลุ่มเป็นวิธีการหนึ่งที่ช่วยพัฒนาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของชาวชนได้ ดังนั้นควรที่จะพิจารณาผลการวิจัยดังนี้

1. การปลูกฝังหรืออบรมจริยธรรมแก่เด็กและชาวชนนั้นควรให้เด็กและชาวชนได้มีส่วนร่วมด้วย โดยการนำเทคนิคต่าง ๆ เช่น กิจกรรมกลุ่ม กรณีตัวอย่าง และการแสดงบทบาทสมมุติ เป็นต้น ซึ่งจะช่วยให้การเรียนรู้การสอนสนุกสนาน ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกการอภิปราย หาเหตุผลในการตัดสินใจอย่างกว้างขวาง ดังนั้นกิจกรรมแนะแนวแบบกลุ่มนี้จึงเป็นกิจกรรมหนึ่งที่สามารถนำไปใช้ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและชาวชน ในการพัฒนาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมได้

2. การอบรมจริยธรรมแก่เยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนนั้น ควรระมัดระวังการใช้สื่อต่าง ๆ หรือการยกสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับสถานการณ์ที่เยาวชนกระทำผิด ซึ่งจะทำให้เยาวชนเกิดความรู้สึกไม่ไว้วางใจหรือกระทบกระเทือนจิตใจ จนไม่ต้องการเข้าร่วมการทดลองได้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งต่อไปควรใช้เวลาในการสอนกิจกรรมแนะแนวแบบกลุ่มให้มากขึ้น เนื่องจากเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนส่วนใหญ่มีฐานะยากจน มีการศึกษาน้อย และด้อยโอกาสในหลาย ๆ ด้าน ซึ่งอาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนได้ ทั้งนี้เวลาที่ผู้วิจัยได้ใช้ในการสอนกิจกรรมแนะแนวแบบกลุ่มนี้คือ สัปดาห์ละ 3 ครั้ง ๆ ละ 50 นาที เป็นจำนวน 12 ครั้ง ซึ่งช่วงเวลาดังกล่าวในนักเรียนปกติพบว่ากลุ่มทดลองมีคุณลักษณะทางจริยธรรมเพิ่มขึ้นมากกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่การวิจัยครั้งนี้พบว่ากลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองมีคะแนนการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมเพิ่มขึ้นทั้งสองกลุ่ม จึงไม่สามารถเห็นความแตกต่างอย่างเด่นชัดเพราะปัจจัยพื้นฐานของเยาวชนดังกล่าว จึงควรมีการวิจัยซ้ำในแนวทางที่ผู้วิจัยได้ทำไว้ แต่เพิ่มระยะเวลาในการสอนให้มากขึ้น

2. การวิจัยครั้งนี้ได้ทำการทดสอบหลังการทดลองทันที แล้วพบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงควรให้เวลาผ่านไปอีก 4 สัปดาห์เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างได้มีโอกาสตัดสินใจและใช้เหตุผลในสถานการณ์จริงที่สามารถพบได้ในชีวิตประจำวันแล้วจึงทำการทดสอบอีกครั้ง เพื่อเปรียบเทียบคะแนนการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง

3. ควรได้มีการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมกับองค์ประกอบอื่น ๆ เช่น เพศ อายุ การอบรมเลี้ยงดู ระดับสติปัญญา ฐานะทางครอบครัว ลักษณะของเพื่อน หรือจำนวนครั้งที่กระทำผิดของเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน เป็นต้น เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบการแนะแนวต่อไป

4. ควรวิจัยเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมกับพฤติกรรมจริยธรรม เช่น การวัดโดยใช้สถานการณ์ทดลอง หรือการเล่นเกม มาทดสอบความซื่อสัตย์ เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง
5. ควรวิจัยเปรียบเทียบการสอนด้วยกิจกรรมแนะแนวแบบกลุ่มกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเพื่อพัฒนาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม
6. จากการที่ผู้วิจัยได้มีโอกาสพูดคุยและสัมภาษณ์เยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน พบว่าเยาวชนส่วนหนึ่งมีการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ ไม่มีจุดหมายในชีวิต และคิดว่าตนไม่เป็นที่ต้องการของสังคม ดังนั้นจึงควรมีการวิจัยเพื่อเพิ่มความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตของเยาวชนเมื่อออกไปสู่สังคมภายนอกต่อไป